

N:o 27.

Ank. till Riksd. kansli den 8 februari 1901, kl. 3 e. m.

*Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående jord-
afsöndring från förra sergeantsbostället 1 mantal Hulje
n:o 5 Södergården i Östergötlands län.*

(I. A.)

Under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för den 30 november 1900 har Kongl. Maj:t i en till Riksdagen samma dag aflåten proposition (n:o 11) föreslagit Riksdagen medgifva,

ej mindre att ett å en af kommissionslandtmätaren G. W. Müntzing år 1899 upprättad karta utmärkt område om 1 hektar 22 ar 60 kvadratmeter finge från utarrenderade förra sergeantsbostället 1 mantal Hulje n:o 5 Södergården i Högby socken och Göstrings härad af Östergötlands län för alltid afsöndras samt till Mjölby församling med eganderätt upplåtas för att tillträdas den 14 mars 1918, då nu löpande arrendetiden för egendomen utginge eller dessförinnan, derest öfverenskommelse derom träffades mellan församlingen och vederbörande innehafvare af arrenderätten till egendomen, samt under vilkor att församlingen senast å tillträdesdagen till Östergötlands läns ränteri såsom köpeskilling för området inlevererade 975 kronor äfvensom, när så erfordrades, upprättade och för framtiden underhölle stängsel i området gräns mot kronans mark,

än jemväl att den inflytande köpeskillingen finge användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Uti förenämnda statsrådsprotokoll meddelas, att Mjölby församling genom särskilda å kyrkostämma utsedde komiterade i en af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Östergötlands län med skrifvelse till Kongl. Maj:t öfverlemnad ansökning anhållit om tillstånd att till utvidgning af församlingens nya kyrkogård från utarrenderade förra sergeantsbostället 1 mantal Hulje n:o 5 Södergården afsöndra och mot ersättning, som kunde komma att i laga ordning bestämmas, inköpa ett område om 1 hektar 22 ar 60 qvadratmeter, hvilket funnes affattadt å ofvanberörda af kommissionslandtmätaren Müntzing upprättade karta. Till stöd för denna ansökning hade anförts, dels att folkmängden inom Mjölby samhälle i följd af dess industriella utveckling under de senare åren varit och fortfarande vore stadd i ständig tillväxt och därför framkallat behofvet af att kyrkogårdens område utvidgades, dels ock att i närheten ej funnes annan mark än den föreslagna, som lämpligen kunde till begravningsplats tagas i bruk.

Vid ansökningen hade fogats af Kongl. Maj:ts befallningshafvande infordrade yttranden, af hvilka inhemtades i hufvudsak följande: Arrendatorerna af 1 mantal Hulje n:o 5 Södergården, sterbhusdelegare efter K. J. Andersson, hvilka genom domänstyrelsens kontrakt den 22 augusti 1896 fått arrenderätten sig upplåten under 20 år från den 14 mars 1898, hade förklarat sig ej hafva något mot ansökningen att invända, under vilkor att skälig ersättning för den afsöndrade marken komme att under den återstående arrendetiden tillerkännas dem. Tillförordnade domänintendenten i länet yttrade, att det till afsöndring föreslagna området, hvaraf omkring 1 hektar 17 ar utgjorde åker och 5 ar 60 qvadratmeter vore glest bevuxen skogsmark, bestode af dålig sandjord, hade ett aflägsset läge från hufvudgården, nemligen omkring 2,5 kilometer, och kunde utan olägenhet för domänen försäljas, i följd hvaraf domänintendenten förordade bifall till ansökningen. Emot bifall till ansökningen hade ej heller vare sig domkapitlet i Linköping, vederbörande uppbořdsförvaltning eller Kongl. Maj:ts befallningshafvande haft något att erinra. Af ett ansökningen jemväl bilagdt intyg af kommissionslandtmätaren Müntzing inhemtades, att det till afsöndringen ifrågasatta området utgjorde omkring $\frac{1}{66}$ af hemmanets hela areal.

Efter erhållen befallning att i detta ärende afgifva utlåtande hade domänstyrelsen anmodat Kongl. Maj:ts befallningshafvande att infordra

dels från förste provinsialläkaren i länet yttrande, huruvida i sanitärt hänseende något kunde vara att mot ansökningserinra, dels från Mjölby församling af två sakkunnige och trovärdige män uppgjort förslag till årlig afgäld, motsvarande områdets behållna afkastning, jemte utlåtande angående beskaffenheten af värdet af den å området befintliga ståndskogen, dels ock från nyssnämnda församling å kyrkostämma afgifvet yttrande, huruvida församlingen vore villig att såsom köpeskilling för området erlägga ett belopp, motsvarande tjugufem gånger den förslagna afgälden.

I anledning häraf hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande till domänstyrelsen öfverlemnadt

ett af förste provinsialläkaren efter besök å stället afgifvet intyg, att ifrågavarande område, beläget å en sandås, i sanitärt hänseende vore särdeles lämpligt till begravningsplats samt att genom anordnandet af sådan derstädes olägenhet i sanitärt hänseende ej vore att befara för den angränsande trakten, dock under förutsättning att å kartan angifna byggnader vid områdets gräns mot Pilgårds utjord icke komme att användas till bostadslägenheter, sedan omgifvande plats börjat till kyrkogård begagnas,

af tillförordnade domänintendenten J. Berzelius och landtbrukaren K. Gustafson afgifvet yttrande rörande värdet af ifrågavarande områdes afkastning samt af derå växande ståndskog, enligt hvilket yttrande den förra uppskattats till 37 kronor om året samt ståndskogens värde utgjorde 50 kronor, samt

utdrag af protokollet vid kyrkostämma med Mjölby församling, utvisande, att församlingen förklarar sig villig att såsom köpeskilling för ifrågavarande område erlägga såväl ett belopp, motsvarande 25 gånger den för området föreslagna afgäld af 37 kronor, som ock lösen för ståndskogen med 50 kronor.

Vid insändande af dessa handlingar hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande uttalat såsom sin åsigt, att såväl den årliga afkastningen af området som den derå växande ståndskogens värde blifvit riktigt beräknade.

I härefter afgifvet utlåtande hade domänstyrelsen meddelat, att förra sergeantsbostället Hulje n:o 5 Södergården, som lemnade i årligt arrende 910 kronor, vore beläget 0,3 mil från Mjölby jernvägsstation och 0,8 mil från Skeninge stad samt att Pilgårds utjord icke tillhörde kronan; hvarjemte domänstyrelsen, som, med hänsyn till det för kyrkogårdens ut-

vidgning ifrågasatta området läge invid egendomens gräns på temligen stort afstånd från hufvudgården, ansett detsamma utan olägenhet kunna försäljas, hemställt, att samma område finge från egendomen afsöndras och till Mjölby församling afyttras för en köpeskillning af 975 kronor, under vilkor att församlingen egde tillträda området den 14 mars 1918 eller dessförinnan, derest öfverenskommelse derom träffades mellan församlingen och vederbörande innehafvare af arrenderätten till egendomen, att köpeskillningen senast å tillträdesdagen till länets ränteri inlevererades samt att församlingen upprättade och för framtiden underhölle stängsel i områdets gräns mot kronans mark. Slutligen ifrågasatte domänstyrelsen, huruvida icke köpeskillningen borde användas till inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Med anledning af hvad sålunda i ärendet förekommit, hemställde departementschefen, efter samråd med chefen för jordbruksdepartementet, att Kongl. Maj:t måtte för Riksdagen framlägga det förslag, förevarande proposition innefattar.

Statsutskottet, till hvares förberedande behandling ifrågavarande ärende blifvit hänskjutet, får efter tagen kännedom om de till detsamma hörande handlingar hemställa,

att hvad Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 8 februari 1901.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.